

Abstract: *The focus is on studying the role of the balance sheet as a key form of financial reporting during martial law in Ukraine. Methods for interpreting the significance of the balance sheet are organized and the main principles of its formation are defined: continuity, full coverage, autonomy, consistency, accrual, priority of substance over form and use of a single monetary measure. An analysis of the main aspects of drawing up a balance sheet under martial law was carried out.*

Keywords: *balance sheet, financial reporting, accounting principles.*

Науковий керівник:

Лугова О.І.,

канд. екон. наук, доцент,

доцент кафедри обліку і оподаткування,

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 336.33

ХАРАКТЕРИСТИКИ ОСКАРЖЕННЯ В ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЛЯХ

Козак Анастасія Олександрівна,

здобувач вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *наведено основні характеристики процесу оскарження в публічних закупівлях.*

Ключові слова: *публічні закупівлі, замовник, скаржник, скарга, Антимонопольний комітет.*

Процес публічних закупівель характеризується взаємодією та послідовністю низки етапів. Однією з уніфікованих рис таких етапів є можливість подачі скарги учасником або потенційним учасником на неправомірні вимоги, дії, рішення чи бездіяльність певного суб'єкта. Така можливість називається оскарженням в публічних закупівлях [1].

Процес оскарження в публічних закупівлях з теоретичного та практичного боку досліджувався значним колом вчених, зокрема А. Костенко, В. Русін, С. Сирцева, Ю. Оврамець, Ю. Чебан та інші. Водночас, процес оскарження в закупівельній діяльності зазнає змін та певних характерних особливостей, тому потребує більш глибокого дослідження.

Так, оскарженням у публічних закупівлях є захист законних інтересів та прав Учасників, які були порушені внаслідок неправомірного рішення чи бездіяльності Замовника у сфері публічних закупівель. Суб'єктом оскарження є Учасник (Учасники), потенційний Учасник (потенційні Учасники). Об'єктом оскарження є Замовник закупівлі, а предметом – умови тендерної документації, рішення, дії, бездіяльність Замовника.

Незалежним органом оскарження є Антимонопольний комітет України, який власними рішеннями забезпечує виконання мети оскарження, тобто захищає права та інтереси Учасника з метою раціонального використання публічних коштів.

Процес оскарження в публічних закупівлях характеризується принципами строковості, платності та впливу на процес закупівлі та результат закупівлі.

Процес оскарження має обмеження у строках, які суттєво скоротилися з введенням в дію режиму воєнного стану [2].

В Україні оскарження завжди було платною процедурою. Водночас, останні зміни в умовах оплати, характеризують процес оскарження на порядок ефективніше, ніж в Європейських країнах. Обсяг оплати за подання скарги залежить від етапу закупівлі, предмету оскарження та очікуваної вартості закупівлі, а за умови прийняття рішення Антимонопольним комітетом України на користь скаржника, оплата повертається у повному обсязі.

Процес оскарження має безпосередній вплив на перебіг закупівлі. Так, з прийняттям рішення про розгляд скарги, процес закупівлі призупиняється. Рішення Антимонопольного комітету за результатами розгляду скарги може продовжити закупівлю за певних умов, відмінити закупівлю або скасувати результати проведення закупівлі.

Ненадання інформації або невиконання рішення органу оскарження тягне за собою адміністративне покарання відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення [3].

Процес оскарження здійснюється через електронну систему закупівель, без особистого спілкування, що певним чином забезпечує об'єктивність, прозорість процесу та дотримання етичних норм поведінки всіх суб'єктів закупівельного процесу.

Отже, «оскарження є інструментом, який дозволяє захистити права учасників публічних закупівель, забезпечити конкурентність процедури та дотримання принципу недискримінації учасників» [4]. Зазначений інструмент є попередженням порушення законодавства та принципів публічних закупівель, попередження та виправлення недоброчесних і неправомірних дій у сфері публічних закупівель.

До того ж, на нашу думку, можливість процесу оскарження та його організація за основними характеристиками є своєрідною гарантією дотримання професійної етики у сфері публічних закупівель.

Список використаних джерел

1. Що таке оскарження? URL: <https://smarttender.biz/terminy/view/oskarzhennya/>.
2. Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування: Постанова кабінету міністрів України від 12 жовтня 2022 р. № 1178; станом на 01 березень 2024 р.; URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1178-2022-%D0%BF#Text>.
3. Про адміністративні правопорушення: Кодекс України від ; станом на 13 червня 2023 р.; URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>

4. Чебан Ю.Ю. Публічні закупівлі: аналіз особливостей в умовах воєнного стану. *Обліково-аналітичне забезпечення інноваційної трансформації економіки України (в умовах воєнного стану та поствоєнний період: тези доповідей на Шістнадцятій всеукраїнській інтернет-конференції* (м. Одеса, 10-12 листопада 2022 р.). Одеса: НУ «Одеська політехніка», 2022. С.184-186.

Abstract: *the main characteristics of the appeal process in public procurement are given*

Key words: *public procurement, customer, complainant, complaint, Antimonopoly Committee*

Науковий керівник: Чебан Ю.Ю.,

канд. екон. наук, доцент, доцент,

кафедри обліку і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 657.1:338.4

ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРОПІДПРИЄМСТВ

Недбайло Ірина Іванівна,

здобувач вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація. *Досліджено вагомість впровадження інноваційних технологій в бухгалтерський облік та їх вплив на конкурентоспроможність агропідприємств на ринку. Зазначено основні напрями розвитку сучасних технологій, що можуть бути використані задля підвищення ефективності здійснення в бухгалтерському обліку агропідприємств. Зазначено про необхідність усунення негативних факторів, що призупиняють розвиток бухгалтерського обліку в самих агропідприємствах.*

Ключові слова: *інновації, технології, цифровізація, ефективність, управління.*

Економічна сфера сучасного світу набула бурхливих змін, завдяки впровадженню цифрових інформаційних технологій. Ключових змін зазнала також сфера бухгалтерського обліку для агропідприємств та суб'єктів господарювання, на що вплинула поява все більш інноваційних розробок та рішень. Бухгалтерський облік зазнав кардинальних змін у всіх його процесах, а саме зборі, обробці, передачі та зберіганні інформації, що є вагомим фактором конкурентоздатності для будь якого агропідприємства на економічному ринку країни.

Проте, впровадження цифрових технологій в бухгалтерський облік для аграріїв, крім сприятливого середовища, викликає й низку факторів та проблем, серед яких: відсутність швидкісної мережі Інтернет у віддалено населених пунктах, відсутність можливості підвищення рівня кваліфікації працівників у сфері інновацій, недостатність фінансових ресурсів для впровадження сучасних технологій та інше. Тому, як наслідок, більш ефективного впровадження сучасних інноваційних технологій у сферу бухгалтерського обліку зазнають ті